



روزنامه صبح غرب کشور

صاحب امتیاز: مسعود جوادنل | مدیرمسئول: سید حسن قشمی | سردبیر: زهره پروهاپی
چاپ: پیام رسانه | نشانی تحریریه: همدان، خیابان پاستور، کوچه شهید عزیزان، پلاک ۵۹

تلفن دفتر مرکزی: ۰۳۱۳۳۰ - ۰۸۱ | امور مشترکین: ۰۹۱۸۳۱۶۸۵۷۴
صاحب امتیاز روزنامه: ۰۹۱۸۸۱۳۱۵۴۱ | آگهی ها: ۰۸۱ - ۲۸۲۵۴۰۴۰
پیامک: ۰۳۰۰۱۸۱۸۲۰ | ارتباط یا تحریریه: ۰۳۸۲۷۲۹۳۹ - ۰۸۱ | دورنما: ۰۳۸۲۸۱۸۴۹ - ۰۸۱
| گستره توزیع: استان های ایلام - کرمانشاه - کردستان - مرکزی - همدان |

امام علی علیه السلام فرمودند: دانش، میراثی است گرانبهای و آداب، زیورهایی نو به نو و اندیشه، آینه‌ای صافی است.

sepehrgharb_live | Email: sepehrgharb.news@gmail.com | www.sepehrgharb.ir

«پیری جمعیت»، مولود مدیریت اقتصادی غلط

سپهرغرب، گروه اقتصادی - طاهره ترابی‌مهوش؛ در پی گفت‌وگو با دانشیار اقتصاد سلامت، مشخص شد پیری جمعیت مولود مدیریت اقتصادی غلط است.

رشد اقتصادی مؤلفه مهمی برای تعیین پیشرفت و میزان توسعه‌یافتگی هر کشور است و از آنجاکه نیروی انسانی نیز در تمامی مدل‌های رشد اقتصادی مؤلفه‌ای اثرگذار بوده، پرداختن به موضوع جمعیت در بحث اقتصاد، از جایگاه ویژه‌ای برخوردار است. بر این اساس طی سال‌های اخیر در پی کاهش نرخ مولید در کشور، بحث‌های متفاوتی درخصوص پیری جمعیت و تأثیر آن بر اقتصاد مطرح بوده و نگاه‌های مختلفی به این موضوع وجود دارد، اما عمده نظرات بر این پایه استوار است که سالمندی جمعیت و رشد اقتصادی، رابطه‌ای معکوس داشته و سالمندی جمعیت در بلندمدت به کاهش رشد اقتصادی منجر می‌شود؛ البته در این رابطه نیز نگاه‌های خاص و متمایزی وجود دارد. بر این اساس با توجه به اهمیت موضوع، بر آن شدیم تا دراین‌باره گفت‌وگویی را با مریم معینی، دانش آموخته مقطع دکتری تخصصی اقتصاد سلامت و دانشیار اقتصاد سلامت دانشگاه علوم پزشکی اصفهان ترتیب دهیم که در ادامه می‌خوانید:

این دانش آموخته دکتری تخصصی اقتصاد سلامت با بیان اینکه معمولاً وقتی درخصوص تأثیر جمعیت در اقتصاد صحبت می‌کنیم چند پیش‌فرض مطرح است و تقریباً عامه مردم مطمئن هستند که این پیش‌فرض‌ها درست هستند اما ممکن است درست نباشند که در این صورت مسیر بحث به گونه دیگری پیش می‌رود، گفت: برای مثال در مورد اینکه تأثیر پیری جمعیت در اقتصاد چگونه خواهد بود؟ این پیش‌فرض وجود دارد که پیری یک مسئله و مشکل است؛ درصورتی که سالمندی نه مشکل اقتصادی اجتماعی به‌شمار می‌رود و نه بیماری، بلکه پیری اصولاً آرزوی دیرینه بشر است که اخیراً بشر درحال دستیابی به آن بوده و درواقع یکی از اهداف نظام‌های سلامت در همه دنیا و ازجمله در کشور ما، افزایش نرخ امید به زندگی است.

مریم معینی افزود: بنابراین اگر معتقدیم که پیری جمعیتی یک مشکل است، پس دیگر نیازمند به تلاش برای بالا بردن نرخ امید به زندگی نیستیم؛ چراکه با این نگاه اگر امید به زندگی را در کشور کاهش دهیم، مشکل حل خواهد شد!

وی با تأکید بر اینکه یکی دیگر از پیش‌فرض‌ها که معمولاً وقتی در مورد پیری جمعیت صحبت می‌کنیم مطرح می‌شود این است که جمعیت سالمند در کشورها مصرف‌کننده هستند و جمعیت میانسال مصرف‌کننده به‌دینچه هر چقدر که میزان نرخ سالمندی افزایش پیدا کند تعداد جمعیت مصرف‌کننده افزایش پیدا می‌کند و درعین‌حال تعداد جمعیت تولیدکننده رو به کاهش خواهد گذاشت و این در حالی است که پیش‌فرض مذکور نیز می‌تواند درست نباشد زیرا هیچ الزامی وجود ندارد که شاهد این اتفاق باشیم، خاطرنشان کرد: برای تبیین این موضوع به مثالی متوسل می‌شوم و آن اینکه درحال حاضر در همه دنیا و به‌خصوص در ایران، با مسئله‌ای به‌نام نرخ بیکاری مواجه هستیم؛ وقتی در مورد نرخ بیکاری صحبت می‌کنیم، درواقع درحال صحبت کردن در مورد جمعیت در سن کار هستیم، یعنی افرادی که قادر به کار کردن بوده و درعین‌حال تمایل به آن دارند، اما نمی‌توانند شغل پیدا کنند، بنابراین تبدیل به بخشی از جمعیت می‌شوند که در عین قرار گرفتن در سن کار، به مصرف‌کننده تبدیل شده‌اند.

معینی با تأکید بر اینکه هر چقدر در کشوری نرخ بیکاری بیشتر باشد تعداد جوانان و نیز میانسالانی که مصرف‌کننده هستند نیز بیشتر می‌شود، عنوان کرد: بنابراین این مشکل (مصرف‌کننده بودن صرف) بیشتر از سوی جوانان و میانسالان به‌وجود آمده و درحال ایجاد شدن است تا سالمندان.

این دانشیار اقتصاد سلامت با تأکید بر اینکه من فکر می‌کنم اگر می‌خواهیم در مورد تأثیر جمعیت بر اقتصاد صحبت کنیم باید برخی پیش‌فرض‌ها را عوض کنیم، اذعان کرد: دراین‌بین نیاز به تغییر پیش‌فرض دیگری نیز هست و آن اینکه «جمعیت در اقتصاد اثر دارد، اما اقتصاد در جمعیت اثر ندارد!» درصورتی که در کل دنیا رابطه بین جمعیت و اقتصاد، دوطرفه بوده؛ یعنی همان‌طور که جمعیت می‌تواند بر تغییر و تحولات اقتصادی نقش داشته باشد (البته این مسئله به معنای آن نیست که تأثیر جمعیت بر اقتصاد الزاماً مثبت خواهد بود)، اقتصاد هم بر جمعیت نقش دارد؛ یعنی این رابطه دوطرفه است.

وی افزود: پس اگر ما مدیریت اقتصادی درستی نداشته باشیم، جمعیت مطلوب هم نخواهیم داشت؛ برای مثال اگر دو کشور را با جمعیت

یکسان، اما یکی را با مدیریت اقتصادی درست و دیگری را با مدیریت اقتصادی نامناسب مقایسه کنیم، در کشور با مدیریت درست اقتصادی، جمعیت می‌تواند به کمک اقتصاد بیاید، اما در کشور با مدیریت اقتصادی غلط، جمعیت قادر به تأثیرگذاری مثبت بر اقتصاد نخواهد بود.



هم سطح سلامتی نامناسبی دارند و هم از فقر رنج می‌برند؟ این کارشناس با بیان اینکه یقیناً شرایط کشوری که سالمندان آن از سلامتی نسبی برخوردار بوده و درعین‌حال فقیر هم نیستند با کشوری که جمعیت سالمند آن با مشکلات این‌چنینی دست‌وپنجه نرم می‌کنند متفاوت است، اذعان کرد: آنچه مسلم است اینکه در جامعه دوم سالمندی به معنای واقعی مشکل تلقی می‌شود و این درحالی بوده که در جامعه نخست این مسئله مشکل نیست؛ بنابراین برای اینکه بتوانیم به سؤال مذکور پاسخ دهیم، ابتدا باید این مسئله را تبیین کرد که درحال حاضر اقتصاد کشور را چگونه مدیریت می‌کنیم؟ زیرا شیوه مدیریت اقتصاد در کشور، تأثیر مستقیمی بر نقش جمعیت دارد.

معینی با تأکید بر اینکه جمعیت و رشد اقتصادی رابطه دوطرفه دارند بدان معنا که هم جمعیت در اقتصاد تأثیرگذار بوده و هم رشد اقتصادی و یا وضعیت اقتصادی روی جمعیت اثر می‌گذارد، گفت: در ادبیات جمعیت‌شناسی و ادبیات اقتصاد وقتی درباره تأثیر جمعیت بر اقتصاد سخن به میان می‌آید، بهترین پاسخ این است که جمعیت روی تأمین کار تأثیرگذار است، اما مسئله این بوده که چه نوع نیروی کاری؟ زیرا تا چند دهه پیش بحث نیروی کار در قالب نیروی کار ساده معنا می‌شد؛ چراکه اغلب بخش‌های مؤثر در اقتصاد از کشاورزی گرفته تا صنعت و خدمات، به‌صورت سنتی اداره می‌شدند، درنتیجه اصولاً حتی در سطح خُرد یعنی سطح خانوار هم خانواده‌ای که فرزندان بیشتر و به‌خصوص پسران بیشتری داشت، بهتر می‌توانست فعالیت خود را برای مثال در عرصه کشاورزی گسترش دهد؛ بنابراین سطح درآمدی این خانوار هم افزایش پیدا می‌کرد، اما امروزه وقتی می‌گوییم جمعیت چگونه روی اقتصاد اثر دارد، از مفهوم سرمایه انسانی صحبت می‌کنیم.

این اقتصاددان ادامه داد: سرمایه انسانی یعنی نیروی کار تحصیل‌کرده و سالم که دراین‌بین یک مسئله بسیار بزرگ وجود دارد و آن اینکه بین سرمایه انسانی و نیروی ساده، نرخ جایگزین جانشینی وجود دارد؛ اگر به تبیین این موضوع از سطح خُرد بپردازیم، باید بگوییم خانواده‌ها اگر می‌خواهند فرزندانشان تحصیلات کافی داشته و درعین‌حال به‌لحاظ تغذیه و آموزش شرایط مطلوبی را تجربه کنند، چاره‌ای جز این ندارند که تعداد فرزندانشان را محدود کنند که این مسئله در سطح کلان نیز قابل بررسی است.

وی ادامه داد: برای اینکه در جامعه بتوانیم سرمایه انسانی را گسترش دهیم، می‌بایست بخشی از بودجه را از بخش مصرف، به سرمایه‌گذاری بلندمدت انتقال دهیم؛ بنابراین ناگزیر هستیم که بین نیروی کار ساده و سرمایه انسانی، یکی را انتخاب کنیم و چون امروز جامعه به سرمایه انسانی نیاز دارد تا نقش مؤثرتری در اقتصاد و در توسعه اقتصادی ایفا کند، پس دست بر سرمایه‌گذاری برای افزایش سرمایه انسانی به‌جای نیروی کار ساده می‌گذارم؛ حال آنکه این سرمایه‌گذاری از سطح خانوار رقم می‌خورد، درنتیجه خانوار نیز چاره‌ای ندارد که تعداد فرزندانش را محدود کند تا بتواند کیفیت زندگی فرزندانش را ارتقا دهد.

این دانش آموخته اقتصاد سلامت با بیان اینکه رویکرد دیگری نیز درخصوص تأثیر جمعیت روی توسعه اقتصادی و اقتصاد وجود دارد، عنوان کرد: این رویکرد را می‌توان در مفهوم

تأثیر جمعیت بر موضوع مشارکت در فعالیت اقتصادی بررسی کرد؛ در این بحث نیز با مفهوم و پیش‌فرضی با عنوان پنجره جمعیتی مواجه می‌شویم، بدان معنا که وقتی پنجره جمعیتی ایجاد شود، نرخ مشارکت اقتصادی افزایش پیدا می‌کند.

وی ادامه داد: برای این پیش‌فرض مثال داریم؛ در تمام کشورهای دنیا و نیز کشور ایران، در دوره‌ای (برای مثال در ایران ۲۵ سال قبل) پنجره جمعیتی داشته‌ایم؛ اما این سؤال مطرح است که آیا وضع اقتصادی همه کشورها در دوره پنجره جمعیتی، افزایش پیدا کرده و یا کاهش داشته است؟ در پاسخ به آن باید گفت این مسئله از کشوری به کشور دیگر، متفاوت

یکشنبه ۱۶ دی ۱۴۰۳
سال هفدهم - شماره ۳۵۳۵



مرا اسکن کنید

نماینده‌گی‌های سپهرغرب
در استان‌ها

عاطفه آزاد پور (ایلام): ۰۹۱۸ ۹۴۳ ۴۹۰۴
فرزاد منتی (کرمانشاه): ۰۲۷۲۹ ۱۳۰ ۰۹۱۸
شیرین مرادی(کردستان): ۰۶۹۸۴ ۸۷۷ ۰۹۱۸
مینا یاحقی(مرکزی): ۰۴۹۰۹ ۱۷۹ ۰۹۹۰

یکشنبه ۱۶ دی ۱۴۰۳
سال هفدهم - شماره ۳۵۳۵



مرا اسکن کنید

امام علی علیه السلام فرمودند: دانش، میراثی است گرانبهای و آداب، زیورهایی نو به نو و اندیشه، آینه‌ای صافی است.

sepehrgharb_live | Email: sepehrgharb.news@gmail.com | www.sepehrgharb.ir

است؛ به‌طوری که ما در این موضوع تجربه خوبی نداریم.

معینی در تبیین چرایی این مسئله اذعان کرد: پنجره جمعیتی به‌تنهایی قادر نیست اقتصاد را راه بیندازد؛ زیرا پنجره سرمایه انسانی تولید می‌کند. ما برای رشد اقتصادی هم‌زمان به سرمایه فیزیکی هم نیاز داریم تا فرصت لازم فراهم شود که این سرمایه انسانی با کمک آن، به اقتصاد کمک کند.

وی با بیان اینکه منظوم از سرمایه فیزیکی تجهیزات، کارخانه‌ها و امکان تولید است، ابراز کرد: اگر ما سرمایه فیزیکی کافی نداشته باشیم، نه‌تنها این پنجره جمعیتی منجر به رشد اقتصادی نمی‌شود، بلکه تبعاتی همچون رشد نرخ بیکاری را به دنبال خواهد داشت که این نرخ بیکاری در بلندمدت خود را در قالب مسائل و مشکلات اجتماعی همچون اعتیاد، بزهکاری، جرم و افسردگی نشان می‌دهد؛ به‌طوری که امروز درصد قابل توجهی از افرادی که با آسیب‌های اجتماعی و بیماری‌های روحی و روانی مواجه‌اند، بی‌تقصیر هستند، اما هزینه‌ای مضاعف را بر شبکه بهداشت و درمان تحمیل می‌کنند. آن‌ها کسانی هستند که به‌دلیل مسائل و اقتصادی، درگیر مشکلات شده‌اند و سطح سلامت روانی آن‌ها کاهش پیدا کرده است.

این کارشناس خاطرنشان کرد: بنابراین لازم است به این موضوع بپردازیم که هدف از افزایش جمعیت آن است که نیروی کار ساده تولید کنیم و با هدف این بوده که سرمایه انسانی به‌وجود بیاوریم و یا اینکه نیروی کار در اقتصاد مشارکت کند؟

وی اذعان کرد: البته ذکر این نکته ضروری است که افزایش جمعیت الزاماً قرار نیست نرخ مشارکت اقتصادی را زیاد کند، زیرا در دو کشور با جمعیت یکسان، ممکن است شاهد نرخ بیکاری متفاوت باشیم؛ برای مثال در کشوری مثل ایران نرخ بیکاری در زنان بسیار زیاد است، اما در مردان بالا نیست، بنابراین در تفسیر این مهم می‌بایست مسائلی همچون ترکیب جنسیتی و اینکه چقدر فرصت‌های شغلی برای زنان و مردان ایجاد کرده‌ایم را هم مورد بررسی قرار دهیم.

درست مصرف کردن را از کودکی به فرزندان خود بیاموزیم

شرکت توان نیروی برق استان همدان
edch.ir